

[Estrup]

lig. Jeg var meget enig i det, hr. Kofod-Svendsen sagde på et tidligere tidspunkt om, at den sondring er aldeles kunstig, og at man polariserede debatten på en urimelig måde, når man bruger ordene så firkantet, som det er gjort mange gange i dag.

Jeg synes ikke mindst, det blev klart, da vi diskuterede, hvad man kan få ud af opinionsundersøgelser, ikke mindst på baggrund af den seneste Gallupundersøgelse, hvor man meget bevidst spørger om tvang og så desforuden sørger for på et tidligere tidspunkt at knytte ordet socialdemokratisk til. Så har man i hvert fald sporet folk ind på, at der er tale om socialdemokratisk tvang, og det er der ikke mange af os herinde der vil stemme for.

Det, som jeg måske var mest skuffet over, var hr. Arne Lunds bemærkninger, som på den anden side udtrykte skuffelse over Det Radikale Venstre, og den må jeg jo så leve med. Jeg lytter sædvanligvis gerne til, hvad hr. Arne Lund siger. Jeg synes ikke, det var rigtigt, når hr. Arne Lund sagde, at samarbejdet må forudsætte frivillighed.

Jamen hvis det var en generelt gældende betragtning, hvad var der så tilbage af samarbejde i danske virksomheder i dag?

Hvordan er situationen? Vi har en ferielov. Er der måske ikke tvangsbestemmelser i den? Vi har en funktionærlov. Er der måske ikke tvangsbestemmelser i den? Vi har en arbejdsmiljølov. Er der måske ikke tvangsbestemmelser i den? Og ikke mindst har regeringen her i lovpakken søreme foreslået, at der skal være medarbejderrepræsentanter i aktieselskaber. Ja, det er vel også tvang.

Jeg synes, det kun understreger, at den sondring ikke er rimelig, og at vi i stedet for burde interessere os for, hvad det er, der er den nødvendige betingelse for, at man kan få et bedre samarbejde på virksomhederne. Det er ikke blot, at man lader virksomhederne sejle deres egen sø. Nej, det er i høj grad et spørgsmål om at skabe et klima, hvor ledelse og ansatte har bedre muligheder.

Vi mener i høj grad, at ledelse og ansatte får bedre muligheder, hvis man beslutter, at der skal eksistere en ordening med obligatorisk overskudsdeling. Så kan man åbne for frivilligheden i spørgsmålet om, hvordan en sådan ordening i detaljer skal se ud på den enkelte virksomhed, sådan at man ikke begår vold mod de specielle forhold, der gælder

ude på den enkelte virksomhed. Men det er afgørende, at parterne, der skal samarbejde, føler, at de samarbejder i fællesskab, at de har ligestillede vilkår, at man f.eks. ikke føler, at man på den ene side skal samarbejde til virksomhedens trivsel, men at der er et stort fordelingsproblem, som ligger uløst, for overskuddet tilfalder ensidigt den anden part. Det synes jeg er relativt let at forstå. Derfor var jeg skuffet over hr. Arne Lunds bemærkninger. Jeg synes, det er at falde for en for let argumentation.

Jeg synes derimod, det er rigtigt, som hr. Kofod-Svendsen tidligere sagde, at man i langt højere grad skal koncentrere sig om spørgsmålet individuelt eller kollektivt. Det er dog i langt højere grad det, som kan betyde, at man får sat grænser for den enkeltes indsats på arbejdspladsen, for den enkeltes muligheder, om man beslutter sig for en rent kollektiv ordening eller man åbner for de individuelle muligheder. Det er i hvert fald en sondring, der giver meget mere mening, så vidt jeg kan se.

Arbejdsministeren var indè på spørgsmålet, om fællesberetningen nu var hul, og mente at kunne konstatere, at der var vist ikke meget indhold i den. Det kan man altid synes om, hvad man vil. Der er ikke nogen af os, der har lagt skjul på, at der er uløste problemer. Den er dog ikke mere hul, end at der var et mindretal i udvalget, der fandt det nødvendigt at advare meget kraftigt imod, hvad flertallet sagde. Så meget synes jeg dog vi skal huske. Derfor har det måske lidt karakter af ønsketænkning at kalde den hul.

Jeg ser meget klart, at vi endnu ikke har løst de problemer, som også skilte i sommer. Det vil jeg til sidst vende lidt tilbage til.

Men jeg synes heller ikke, regeringen har løst sine problemer. Det synes jeg meget klart fremgår af det, der er sket her i dag. Vi har ikke et klart bud på, hvad der efter regeringens opfattelse skal forstås ved overskudsdeling. Vi har et klart bud på, hvordan man kan indrette skattebegünstiget opsparing. Det mente vi også sikkert at regeringen kunne finde ud af. Men hvad består overskudsdeling i? Og specielt: hvad forbinder regeringens af medbestemmelse med overskudsdeling? Regeringen skriver meget klart i sine forslag, at det ønsker man at fremme, men det vil vi gerne se dokumenteret, og det mener jeg regeringen bl.a. får en soleklar ad-